

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 25 września 2012 r.

DOLiS/DEC-903/12 [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana B. M. zam. w K., o ponowne rozpatrzenie sprawy jego skargi na przetwarzanie jego danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „N”, rozstrzygniętej decyzją administracyjną Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 5 lipca 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-607/12/[...]),

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana B. M. zam. w K., zwanego dalej również Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „N”, zwaną dalej również Spółdzielnią. W treści przedmiotowej skargi Pan B. M. zakwestionował legalność udostępnienia jego danych osobowych w zakresie informacji o stanie jego rozliczeń ze Spółdzielnią w związku z posiadaniem przez niego prawem własności lokalu znajdującego się w jej zasobach, najemcy tego lokalu. Kwestionowane udostępnienie danych dokonane zostało przez Spółdzielnię na rzecz Pani B. Z. Z treści korespondencji Skarżącego z dnia [...] września 2011 r. wynikało jednoznacznie, że Pani B. Z. – jako najemca lokalu stanowiącego jego własność, a pozostającego w zasobach Spółdzielni - w związku z postanowieniami umowy najmu ma obowiązek odprowadzać stosowne opłaty do Spółdzielni. Skarżący wskazał bowiem, że cyt.: „(...) w związku z obowiązkami nałożonymi umową najmu najemca ma obowiązek odprowadzać opłaty bezpośrednio do Spółdzielni (...)”. Z treści umowy najmu lokalu mieszkalnego mieszczącego się w K., z dnia [...] listopada 2008 r., zawartej pomiędzy Skarżącym jako wynajmującym, a Panią B. Z. jako najemcą wynikało natomiast, że najemca zobowiązany został do płacenia czynszu najmu za ww. lokal wynajmującemu (§ 6 omawianej umowy). W ocenie Skarżącego, spoczywający na Pani B. Z. obowiązek regulowania świadczeń należnych Spółdzielni w związku z najmem omawianego lokalu, nie uprawnia jej do zasięgnięcia informacji o stanie

rozliczeń właściciela lokalu z tym podmiotem. Wobec powyższego Pan B. M. wniósł, aby organ do spraw ochrony danych osobowych dokonał oceny legalności zakwestionowanego przez niego procesu przetwarzania jego danych osobowych przez Spółdzielnię.

Na skutek podjętych w niniejszej sprawie czynności wyjaśniających Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. Pan B. M. wraz z małżonką – Panią K. S. są właścicielami lokalu mieszkalnego położonego w K., który znajduje się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „N” (kopia aktu notarialnego z dnia [...] listopada 2007 r. Rep. A Nr [...] stanowiącego umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i umowę przeniesienia własności oraz pełnomocnictwo znajduje się w aktach sprawy).
2. W dniu [...] listopada 2008 r. Pan B. M. – jako wynajmujący - zawarł z Panią B. Z. – jako najemcą - umowę najmu lokalu mieszkalnego znajdującego się w K. (kopia umowy znajduje się w aktach sprawy). Stosownie do § 3 ww. umowy zawarta ona została na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2009 r., a zgodnie z jej § 6 wynajmujący, oprócz czynszu najmu płaconego wynajmującemu, ponosi wszelkie opłaty związane z ww. mieszkaniem.
3. Pani B. Z. jako najemca przedmiotowego lokalu zgłosiła się do Spółdzielni z prośbą o wypełnienie „Wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego” kierowanego do Urzędu Miasta K. (formularz wniosku znajduje się w aktach sprawy).
4. W pkt 3 przedmiotowego wniosku w rubryce „Nazwa i siedziba zarządcy domu” wpisano nazwę i siedzibę Spółdzielni, natomiast w pkt 4 ppkt h w rubryce „Tytuł prawny do zajmowanego lokalu: inny tytuł prawny” pracownik Spółdzielni wpisał: „umowa najmu zawarta pomiędzy Państwem K. S. i B. M. a Panią B. Z.”. Z kolei w pkt 12 wniosku zatytułowanym „Łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc” pracownik Spółdzielni wpisał kwotę aktualnej opłaty za dany miesiąc obowiązującej w Spółdzielni, zgodnie z datą na wniosku, natomiast w rubryce „Dane dodatkowe”, że wnioskodawca opłacał na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny oraz wskazano zarządcę i nr konta, na który ma być przekazywany dodatek mieszkaniowy (wyjaśnienia Spółdzielni zawarte w jej piśmie z dnia [...] stycznia 2012 r. znak: [...]). Jak wyjaśniła Spółdzielnia cyt.: „(...) Spółdzielnia (...) wskazywała że wnioskodawca na bieżąco opłacał należności za zajmowany lokal w okresie wypłacania poprzedniego dodatku, gdyż zaległości w zapłacie lokalu mieszkalnego [...] nie było (...)”.
5. Pan B. M. w 2010 r. poinformował Spółdzielnię o tym, iż Pani B. Z. zalega wobec niego z czynszem z tytułu najmu mieszkania i w związku z tym wniósł o zaprzestanie potwierdzania przez Spółdzielnię jej wniosków o dofinansowanie z funduszu socjalnego Urzędu Miasta K. Ponadto, w dniu [...] stycznia 2011 r. Skarżący poinformował Spółdzielnię, że omawiana umowa najmu jego lokalu (umowa opisana w pkt 2 niniejszej decyzji) będzie wiązała do dnia [...] marca 2011 r. W związku z powyższą informacją, po tym czasie Spółdzielnia nie potwierdziła już żadnego wniosku Pani B. Z. o przyznanie dodatku mieszkaniowego.
6. W wyjaśnieniach złożonych organowi w toku niniejszego postępowania Spółdzielnia wskazała, cyt.: „(...) należy podkreślić, na co wskazał Pan B. M. w swym piśmie z dnia [...] 09.2011 r. do Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych {Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych}: *w związku z obowiązkami nałożonymi umową najmu najemca ma obowiązek odprowadzać opłaty bezpośredni do spółdzielni (...)*”. Spółdzielnia zwróciła uwagę, że Pani B. Z. zobowiązana była umową najmu lokalu mieszkalnego pozostającego w zasobie Spółdzielni do ponoszenia należnych Spółdzielni opłat z nim związanych oraz dysponowała tytułem prawnym do przedmiotowego lokalu. W tej sytuacji, wobec ubiegania się przez nią o przyznanie dodatku mieszkaniowego, była ona uprawniona do pozyskania ze Spółdzielni informacji o wysokości miesięcznego naliczenia opłaty za zajmowany lokal. Spółdzielnia podkreśliła przy tym, że cyt.:

„(...) Spółdzielnia we wniosku wskazywała aktualne naliczenie miesięczne. Spółdzielnia nie przekazała stanu rozliczeń z Panem B. M. (...)”.

Decyzją administracyjną z dnia 5 lipca 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-607/12/[...]) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odmówił uwzględniania wniosku Skarżącego.

W dniu [...] lipca 2012 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Skarżącego z dnia [...] lipca 2012 r. zatytułowane jako „Uzupełnienie i sprostowanie podanych w Pana piśmie ustaleń” stanowiące komentarz do treści ww. decyzji administracyjnej z dnia 5 lipca 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-607/12 [...]), natomiast w dniu [...] lipca 2012 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Skarżącego z dnia [...] lipca 2012 r. zatytułowane jako „Wniosek o ponowne rozpatrzenie przedmiotowej sprawy” (złożony z zachowaniem ustawowego terminu). W treści ww. korespondencji zakwestionowano zasadność zawartego w skarżonej decyzji stwierdzenia, że Pani B. Z. obowiązana była regulować czynsz z tytułu najmu lokalu mieszkalnego należącego do Skarżącego, a pozostającego w zasobie Spółdzielni, bezpośrednio Spółdzielni. Jak podkreślił Skarżący cyt.: „(...) P. B. Z. dokonywała wpłaty na moje ręce, a ja dokonywałem wpłaty na rzecz Spółdzielni (...)”. W ocenie Skarżącego kwestionowane udostępnienie jego danych osobowych przez Spółdzielnię na rzecz Pani B. Z. było niedopuszczalne w sytuacji braku jego zgody (cyt.: „(...) skoro stosunek prawny najmu łączył mnie jako wynajmującego i P. B. Z. jako najemcę, to obowiązkiem Spółdzielni było uzyskać moją zgodę na podanie w/w informacji (...)). Skarżący zarzucił ponadto, że cyt.: „(...) żaden z przepisów prawa, wbrew temu co podnosi GODO nie konstytuuje takiego prawa {prawa udostępnienia kwestionowanych informacji} po stronie Zarządcy /tu Spółdzielni Mieszkaniowej/, albowiem zarząd ten nie obejmuje zarządu lokalem mieszkalnym lecz tylko częściami wspólnymi, albowiem moje mieszkanie stanowi odrębną własność, a nadto na pewno już żaden z przepisów powołanych w decyzji nie nakłada na zarządcę obowiązku udostępnienia P. B. Z. jako wnioskującej o przyznanie prawa do dodatku mieszkaniowego bezpośrednio jej informacji o kwocie wydatków poniesionych za to mieszkanie (...)”.

Ponadto, po zapoznaniu się w dniu [...] września 2012 r. z aktami niniejszego postępowania, Skarżący raz jeszcze wypowiedział się w sprawie (pismo Skarżącego z dnia [...] września 2012 r.). Wypowiedź Skarżącego skoncentrowała się przy tym na kwestiach prawidłowości wypełnienia przez pracownika Spółdzielni „Wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego”, z którym Pani B. Z. wystąpiła do Urzędu Miasta K. i wysokości dofinansowania przyznanego jej w odpowiedzi na ten wniosek.

Po ponownym zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Na wstępie powtórnie wskazać należy, że ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Warunkiem legalności procesu przetwarzania danych (legalności każdej czynności mieszczącej się w tym pojęciu) jest spełnienie jednej z materialnych przesłanek przetwarzania danych osobowych wymienionych enumeratywnie w art. 23 ust. 1 pkt 1-5 ustawy. Przesłanki te mają charakter samodzielny i równorzędny, co oznacza, że spełnienie którejkolwiek z nich jest wystarczające z punktu widzenia uznania przetwarzania danych za dopuszczalne, a zarazem żadna z nich (w tym przewidzianej w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy przesłanka zgody osoby, której dane dotyczą na przetwarzanie jej danych) nie jest nadrzędna wobec pozostałych. Już w tym miejscu zaznaczyć zatem należy,

że oczywiście błędnym jest przeświadczenie Skarżącego, jakoby koniecznym warunkiem legalności kwestionowanego udostępnienia jego danych osobowych była jego zgoda na to udostępnienie. Przetwarzanie danych jest bowiem legalne nie tylko w sytuacji, gdy osoba której dane dotyczą wyraziła na nie zgodę (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy), ale także w szeregu innych sytuacji wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 2-5 ustawy, w tym wówczas, gdy przetwarzanie to jest niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełniania obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy).

W skierowanej do Generalnego Inspektora skardze Pan B. M. zakwestionował legalność działania Spółdzielni polegającego na udostępnieniu Pani B. Z. – jako najemcy lokalu mieszkalnego stanowiącego jego własność Skarżącego, a pozostającego w zasobie Spółdzielni – jego danych osobowych w zakresie informacji o kwocie miesięcznych wydatków na to mieszkanie. Do udostępnienia rzeczonych danych doszło na skutek wypełnienia przez pracownika Spółdzielni „Wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego”, z którym Pani B. Z. wystąpiła do Prezydenta Miasta K.

Kwestia przyznawania dodatków mieszkaniowych została uregulowana przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.). Stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 1 tego aktu prawnego dodatek mieszkaniowy, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 3 i 4, przysługuje najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 tej ustawy dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz inne niezbędne dokumenty. Stosownie zaś do treści art. 6 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy są świadczenia okresowe ponoszone przez gospodarstwo domowe w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Zgodnie z art. 6 ust. 4 ww. ustawy wydatkami tymi są: czynsz (pkt 1), opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej (pkt 2), zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną (pkt 3), odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego (pkt 4), inne niż wymienione w pkt 1-4 opłaty za używanie lokalu mieszkalnego (pkt 5), opłaty za energię ciepłą, wodę, odbiór nieczystości stałych i płynnych (pkt 6), wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału (pkt 7).

Zgodnie zaś z brzmieniem § 5 ust. 1 pkt 1, wydanego na podstawie art. 9 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.) osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku mieszkaniowego powinna złożyć w urzędzie właściwej gminy wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia. Stosownie do tego wzoru informacje zawarte w pkt 2-5, tj. adres zamieszkania wnioskodawcy, nazwę i siedzibę zarządcy domu, tytuł prawny do zajmowanego lokalu, powierzchnię użytkową lokalu, informacje zawarte w pkt 7-9, tj. sposób ogrzewania lokalu, sposób ogrzewania wody i informacja o instalacji gazu przewodowego oraz informacje zawarte w pkt 12, tj. łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc, potwierdza zarządca domu (podkreślenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje zatem stanowisko, że wskazane powyżej przepisy prawa konstytuowały po stronie Spółdzielni obowiązek udostępnienia wnioskującej o przyznanie dodatku mieszkaniowego Pani B. Z. – jako najemcy lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Skarżącego, a pozostającego w zasobach Spółdzielni - informacji o kwocie wydatków poniesionych za to mieszkanie za ostatni miesiąc. Spółdzielnia jest bowiem zarządcą

domu, w którym usytuowany jest najmowany lokal, w rozumieniu przepisów ww. ustawy o dodatkach mieszkaniowych i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie dodatków mieszkaniowych - w tym także charakterze została wpisana do wniosku Pani B. Z. o przyznanie dodatku mieszkaniowego w jego pkt 3 tj. „Nazwa i siedziba zarządcy domu” (por. pkt 4 niniejszej decyzji) Spoczywający na zarządcy domu obowiązek potwierdzenia informacji zawartych w pkt 12 wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego jest bowiem niczym innym, jak obowiązkiem ujawnienia (udostępnienia) tej informacji wnioskującemu o ten dodatek. Kwestia tego, czy Pani B. Z. – jako wnioskująca o przyznanie dodatku mieszkaniowego w związku z najmem lokalu mieszkalnego – była obowiązana regulować należne Spółdzielni opłaty związane z tym najmem bezpośrednio do Spółdzielni (jak twierdził początkowo sam Skarżący), czy też na ręce właściciela najmowanego lokalu, nie ma znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Istotnymi są wyłącznie niesporne fakty, iż Pani B. Z. w czasie ubiegania się o dodatek mieszkaniowy przysługiwał tytuł prawny do lokalu należącego do Skarżącego (była jego najemcą) oraz, że obowiązana była w związku z tym regulować określone świadczenia należne Spółdzielni, wobec czego mogła ubiegać się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, składając w tym celu wniosek o treści ściśle określonej przepisami obowiązującego prawa (obejmujący potwierdzoną przez zarządcę domu informację o łącznej kwocie wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc).

Mając na uwadze zgłoszone przez Pana B. M. zarzuty dotyczące kwestii zasadności przyznawania Pani B. Z. przez Prezydenta Miasta K. dodatków mieszkaniowych, a także ich wysokości, raz jeszcze podkreślić należy, że Generalny Inspektor nie jest upoważniony do rozstrzygnięcia o ich zasadności. Generalny Inspektor - zgodnie z ustawowo określonym zakresem jego kompetencji - jest organem właściwym do kontroli zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych oraz wydawania decyzji administracyjnych i rozpatrywania skarg w sprawach wykonania przepisów ustawy (art. 12 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie danych osobowych), nie jest natomiast upoważniony do dokonywania oceny prawidłowości wykonywania przez inne organy ich prawem określonych zadań. Powyższa ocena dokonywana jest przez stosowne organy kontroli instancyjnej, w trybie przewidzianym właściwymi przepisami. Zgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 1 zd. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej. Rozstrzygnięcie tego rodzaju może być zatem kwestionowane w trybie i na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) (w niniejszej sprawie – poprzez zaskarżenie decyzji Prezydenta Miasta K. o przyznaniu dodatku mieszkaniowego do odpowiedniego organu kontroli instancyjnej). Natomiast Generalny Inspektor nie może rozstrzygać kwestii należących do kompetencji innych organów, przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa. Prawidłowość prezentowanego stanowiska potwierdza orzecznictwo sądowe. Jak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt: II SA 401/00) cyt.: „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (...)”.

Na marginesie ponownie nadmienić należy – podobnie jak uczyniono to w kwestionowanej decyzji – że organ do spraw ochrony danych osobowych nie jest władny do wypowiedzenia się w kwestii zarzutów Skarżącego dotyczących niewywiązywania się wobec niego przez Panią B. Z. z łączącej wskazane strony umowy najmu. Przedmiotowa sprawa jest sprawą cywilną i jako taka podlega kognicji sądu powszechnego.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), w związku z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (na adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).